

Onbeperkt meedoen

Lokale Inclusie Agenda Vught 2019 t/m 2021

1. Inleiding

Vught is een gemeente waar relatief veel mensen met een beperking wonen: zintuiglijk, lichamelijk, verstandelijk, of psychisch kwetsbaar. Mensen met een beperking blijken nog vaak drempels te ervaren die meedoen in de weg staan. Drempels zijn er op vele gebieden. Denk aan de fysieke omgeving, het onderwijs, de arbeidsmarkt, het (openbaar) vervoer. Maar het kan ook gaan om toegang tot informatie, de manier van communiceren en bejegening. Onze ambitie is dat mensen met een beperking merkbaar minder drempels gaan tegenkomen die meedoen in de weg staan.

VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking

Het VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking heeft tot doel te zorgen voor een inclusieve samenleving waaraan iedereen kan deelnemen. Met deze lokale inclusieagenda sluit Vught zich daarbij aan. Dat wil niet zeggen, dat Vught helemaal op nul begint. Er gebeurt al veel, op verschillende gebieden. Maar er zijn ook belangrijke stappen te zetten. Dat bleek uit de nulmeting die Zet in 2018 heeft uitgevoerd.

Samen met de werkgroep inclusie -bestaande uit ervaringsdeskundigen en leden van de Adviesraad Sociaal Domein- zijn de door Zet aangeleverde bouwstenen vertaald naar deze lokale agenda; een praktisch plan voor de komende 2,5 jaar.

Daarbij zijn de uitgangspunten van het VN-verdrag leidend: *design for all* en *nothing about us, without us*.

Design for all betekent dat steeds, of het nu gaat om de inrichting van de openbare ruimte, het organiseren van een evenement of activiteit, gedacht wordt aan verschillende groepen gebruikers, met uiteenlopende behoeften. Iedereen moet van de betreffende voorziening in principe gebruik kunnen maken. Met aandacht vooraf kunnen (dure) maatregelen achteraf bovendien vaak worden voorkomen.

Nothing about us, without us houdt in dat diegenen om wie het gaat meepraten over hoe zij het beste mee kunnen doen, wat daarvoor nodig is.

Looptijd

In deze agenda nemen we acties op voor de periode t/m 2021. De agenda vraagt daarmee om keuzes en prioriteiten. Tegelijkertijd weten we, dat een inclusieve samenleving structureel aandacht zal vragen. In de loop van 2021 brengen we de resultaten tot dan toe in beeld en doen een voorstel voor het vervolg.

Leeswijzer: de Bouwstenen van Zet als basis

De lokale inclusie agenda omvat 12 thema's: bewustwording, openbare ruimte en gebouwen, toiletten, mobiliteit, communicatie, digitale toegankelijkheid, digitale inclusie, werken, leren, vrije tijd, wonen en het betrekken van ervaringsdeskundigen. Tot slot komt de borging in de gemeentelijke organisatie aan bod.

Steeds starten we met 'Wat zeggen de Bouwstenen?'. Hierbij grijpen we terug op de door Zet begin 2019 op basis van de nulmeting geformuleerde aanbevelingen. Vervolgens geven we kort weer wat we al doen, gevolgd door de voorgestelde acties. In de bijlage vindt u een overzicht met alle acties.

2. Bewustwording op één: toegankelijkheid is de norm

In de voorbereiding op deze agenda werd steeds 'bewustwording' als eerste genoemd. Wederzijds begrip, weten wat bepaalde keuzes betekenen voor andere inwoners en zien waar soms simpele oplossingen liggen, is het begin van alles. Dat vraagt informatie, communicatie, en continue aandacht. Het moet, kortom, tussen de oren komen te zitten. Toegankelijkheid moet de norm, de standaard worden. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie en op een aantal gebieden ook duidelijke taken (bv. openbare ruimte, Wmo, Banenafpraak). Daarmee kan de gemeente de mogelijkheden vergroten om iedereen mee te laten doen. En dat geeft ook de gelegenheid om andere partijen c.q. buurten en wijken te betrekken bij het toegankelijk maken van de lokale samenleving.

Wat zeggen de Bouwstenen?

- Besteed binnen de gemeentelijke organisatie aandacht aan de consequenties van gemeentelijk beleid voor mensen met een beperking, bij beleidsvorming, uitvoering en handhaving.
- Zorg periodiek voor een training voor medewerkers over de problemen waar mensen met een beperking in het dagelijks leven mee te maken kunnen krijgen.
- Benut de krachtige wijknetwerken.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2020	Aanvullende training bodes, baliemedewerkers/front-office in omgaan met mensen met een beperking	Gemeente
2019 t/m 2021	Binnen de gemeentelijke organisatie op diverse manieren aandacht besteden aan inclusie: zie hiervoor de betreffende inhoudelijke onderwerpen (bijv. openbare ruimte, communicatie).	Gemeente
2019 t/m 2021	Vught-breed werken aan bewustwording en inhoudelijke kennis door middel van trainingen en workshops. Denk aan praktische tips,	Toegankelijk Vught en Samen sterk in de wijk, in samenwerking met het

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
	hulpmiddelen. (bijv. Mental health first aid kit).	Centrummanagement/Midden- en KleinBedrijf, lokale afdeling Koninklijke Horeca Nederland, vervoerders, zorginstellingen etc. Rol gemeente: aandacht voor vragen, wijzen op mogelijkheden
2019 t/m 2021	Tenminste 2x per jaar aansluiten op landelijke aandacht en acties op het gebied van toegankelijkheid met lokale activiteiten/publiciteit. Zoals de Week van de Toegankelijkheid, de Internationale dag voor mensen met een beperking, witte stokkendag, Prokkeldag	Toegankelijk Vught, (deelnemers aan) Samen Sterk in de Wijk.
2019 t/m 2021	Wijkpunten (verder) geschikt maken voor iedereen: zowel fysiek als sociaal. Buurt en ervaringsdeskundigen hierbij betrekken.	Welzijn Vught, wijkpunten
2020	Scholenproject: werken aan bewustwording onder jongeren, bijvoorbeeld door in verkeerslessen en praktijkexamen situaties met mensen met een beperking op te nemen	Toegankelijk Vught

3. Openbare ruimte en gebouwen

Wat zeggen de Bouwstenen?

- Maak openbare gebouwen toegankelijk, voor zover ze dat nog niet zijn.
- Houd trottoirs toegankelijk.
- Communiceer over de functie van de Meldlijn.

Wat doen we al?

Bij bouw en renovatie van het gemeentekantoor en het raadhuis is rekening gehouden met toegankelijkheid (volgens de toen geldende normen). Behalve gemeentelijke accommodaties is het van belang dat ook andere gebouwen, zoals de wijkpunten, sportaccommodaties, culturele gebouwen, winkels, toegankelijk zijn.

Ook toegankelijkheid van de woon- en leefomgeving is belangrijk voor een inclusieve samenleving. De gemeente scoort goed op dit punt. In Vught is al jaren aandacht voor de toegankelijkheid en veiligheid van de openbare ruimte. De looproutes, de geleidelijnen, de witte 'hoedjes' op de paaltjes zijn voorbeelden. Eisen aan de boomspiegels en trottoirbreedte moeten voorkomen dat worteldruk de begaanbaarheid in de

toekomst belemmert. Er is goed en frequent contact met de werkgroep Toegankelijk Vught, waarmee alle projecten herinrichting openbare ruimte worden besproken. Regelmatig wordt advies van experts ingewonnen.

Wat gaan we doen?

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2019/2020	Het schouwen van de gemeentelijke gebouwen op toegankelijkheid en bruikbaarheid (zowel voor publiek als medewerkers). Prioriteit bij gebouwen waar bezoekers komen.	Gemeente
Vanaf 2020	Het thema toegankelijkheid in Vught breed onder de aandacht brengen/houden (bv. bij culturele accommodaties, onderwijs, eerstelijnsgezondheidszorg, recreatie, horeca, winkels) en het toegankelijk maken van accommodaties stimuleren. Kansen grijpen bij renovatie of nieuwbouw.	Toegankelijk Vught en gemeente
Vanaf 2020	Samenstelling van een lokaal ‘testteam’ van ervaringsdeskundigen, die op verzoek mee kunnen kijken naar de toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte.	Toegankelijk Vught
2019	Profilering Meldpunt als breed meldpunt: óók voor meldingen over toegankelijkheid.	Gemeente
Vanaf 2019	Heldere, voor iedereen toegankelijke, informatie over de toegankelijkheidsrichtlijnen, voor uitvoerders en aannemers bij werkzaamheden in de openbare ruimte, voor organisatoren van evenementen enz (een mooi voorbeeld is te vinden op www.toegankelijkestad.zwolle.nl)	Gemeente
2020	Onderzoeken mogelijkheden toegankelijkheidsfonds voor kleine toegankelijkheidsmaatregelen, dat gevuld wordt door meerdere partijen.	Toegankelijk Vught neemt initiatief en is uitvoerder.
2020	Onderwerp ‘toegankelijkheid’ opnemen in de Omgevingsvisie.	Gemeente

4. Toiletten

Wat zeggen de Bouwstenen?

Realiseer openbare toiletten en toegankelijke toiletten.

In de bijeenkomsten met zowel ervaringsdeskundigen als organisaties komt het hebben van voldoende openbare en toegankelijke toiletten als nadrukkelijke wens naar voren.

Dit is niet alleen relevant voor mensen met een mobiliteitsbeperking, maar ook voor bijvoorbeeld chronisch zieken als buik- en blaaspatiënten, ouderen, kinderen enz. Toiletten horen bij een gastvrije gemeente. Communicatie is in alle gevallen belangrijk: mensen moeten kunnen zien/weten waar ze terecht kunnen.

Wat doen we al?

Op verschillende locaties zijn (rolstoeltoegankelijke) toiletten aanwezig; zoals bij de wijkpunten, de Speeldoos en het gemeentekantoor. Toegankelijk Vught heeft, naast de gemeente, contact met de projectontwikkelaar van het Centrumplan Oost over wat er in de nieuwe plannen mogelijk is. Albert Heijn heeft laten weten een rolstoeltoegankelijk toilet in haar nieuwe vestiging te willen realiseren. Verder laat een aantal ondernemers met een sticker zien dat mensen daar van de wc gebruik kunnen maken (stickeractie Gemeentebelangen 2017) en is ook bij de wijkpunten met een pictogram aangegeven dat mensen daar terecht kunnen.

Wat gaan we doen?

Naast wat al in gang gezet is, ligt de focus de komende tijd op:

1. Onderzoek: waar is wat nodig + hoe te realiseren? 'Waarkaniknaardewc.nl' heeft een praktisch stappenplan gemaakt, met behulp waarvan bekeken kan worden waar, welke voorziening nog nodig is;
2. Informatie: waar kan men (nu al) terecht?;
3. Bewustwording: onder andere bij horeca, winkels en verenigingen. Soms zijn kleine aanpassingen voldoende om in de behoefte te voorzien of kunnen afspraken worden gemaakt over openstelling.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2019	Uitvoering stappenplan 'waarkaniknaardewc.nl'. Op basis hiervan een concreet voorstel maken.	Toegankelijk Vught / Ouderen Samen en Gemeente. De Toiletalliantie en de Dutch Toilet Organisation kunnen helpen met kennis
2019	Alle opengestelde toiletten gemeentelijke accommodaties aanmelden bij de HogeNood-app. Promoten van melding opengestelde toiletten bij de HogeNood-app, o.a via de lokale media en in overleggen met lokale ondernemers.	Gemeente, Toegankelijk Vught
2020	Voorlichting aan/tips voor winkeliers, horeca, verenigingen.	Toegankelijk Vught

5. Mobiliteit: zelfstandig kunnen reizen

Wat zeggen de Bouwstenen?

Genoemd worden onder meer verbetering van het vervoer, bijv. door het openstellen van de Seniorenbus voor anderen, en meer maatwerkvervoer.

Wat doen we al?

Bekend zijn de deeltaxi-mogelijkheden als de Regiotaxi en Valys. Kinderen met een beperking kunnen gebruik maken van het leerlingenvervoer. Verder zijn een aantal jaren geleden belangrijke stappen gezet om het reguliere openbaar vervoer toegankelijk te maken voor iedereen (aanpassing bushaltes, training voor buschauffeurs, aanpassing nieuwe sprinters). In Vught rijdt verder de Seniorenbus, die rijdt tijdens kantooruren en bij speciale gelegenheden. Voor speciale fietsen kan men terecht bij de Stichting Aangepast Vervoer Vught.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2019	Drempels wegnemen om gebruik te maken van het reguliere openbaar vervoer: - deelname aan kennismakingsworkshops 'OV-Opstapdagen' - tips & tricks voor beroepschauffeurs	Gemeente, Samen Sterk in de Wijk, Toegankelijk Vught
2019	Onderzoek naar haalbaarheid Automaatje	Samen Sterk in de Wijk, Seniorenbus
2019	Pilot met 'Jongeren voor elkaar pas': OV pas voor jongeren en begeleider bij aanvang middelbare school	Gemeente, Arriva

6. Communicatie: informatie in heldere, begrijpelijke taal

Het is belangrijk dat zoveel mogelijk mensen zelfstandig kunnen communiceren met de overheid. Daarvoor is het nodig dat iedereen toegang heeft tot de overheid en informatie van de overheid begrijpt.

Wat zeggen de bouwstenen?

- Besteed binnen alle afdelingen aandacht aan toegankelijke communicatie op taalniveau B1.
- Bepaal in overleg met de doelgroep(en) welke communicatie en informatievoorziening nodig is om inwoners van Vught te bereiken.

- Maak het aspect toegankelijkheid vast onderdeel van de informatievoorziening over voorzieningen, dienstverlening en openbare ruimte.

Wat doen we al?

Uit de quick scan komt naar voren dat het informatie- en communicatiebeleid gericht is op het aanspreken en bereiken van alle groepen burgers. Het streven is alle voor publiek bedoelde teksten in klare taal (taalniveau B1 of B2) te hebben. De gemeente heeft workshops toegankelijke communicatie voor medewerkers georganiseerd en investeert in de toegankelijkheid van de website (zie hierna).

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie
2019	Workshops klare taal voor medewerkers voortzetten. Stimuleren toepassing leesniveau-tool.	Gemeente
2019 t/m 2021	Informatie over de toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten standaard meenemen in de gemeentelijke communicatie. Stimuleren van anderen (horeca, winkels) om dat ook te doen.	Gemeente

7. Digitale toegankelijkheid: informatie kunnen opzoeken via toegankelijke websites, apps en portals

Op 1 juli 2018 is het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid in werking getreden. Hierin staat dat websites en mobiele apps van overheidsinstanties volgens een stappenplan aan de vereisten van toegankelijkheid moeten gaan voldoen. Dit besluit wordt op termijn onderdeel van de Wet Digitale Overheid. Alle overheden zijn op korte termijn verplicht digitale diensten toegankelijk aan te bieden. Dit geldt ook voor websites die niet in eerste instantie een website van de overheidsinstantie zelf zijn, maar wel door de instantie betaald of onderhouden worden (bijvoorbeeld een toeristische website of een projectwebsite). Geo-informatie, zoals kaartmateriaal, hoeft voorlopig niet toegankelijk te worden aangeboden.

Wat doen we al?

De gemeente Vught vindt de toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties (apps) belangrijk en heeft daar afgelopen jaren dan ook in geïnvesteerd. De gemeentelijke website is toegankelijk. Inmiddels is een plan opgesteld gericht op het voor 1 september 2020 voldoen aan het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie
2019	Uitvoering 'Project digitale toegankelijkheid' (o.a overzicht stand van zaken gemeentelijke websites en mobiele applicaties inclusief plan van aanpak benodigde aanpassingen, Toegankelijkheidsverklaring op alle	Gemeente

	websites en mobiele applicaties).	
2020	Uitvoering benodigde aanpassingen	Gemeente

8. Digitale inclusie: iedereen heeft de basisvaardigheden om mee te kunnen doen aan de digitale samenleving

Waar het hiervóór gaat om het zorgen dat websites en apps voor iedereen toegankelijk zijn en informatie begrijpelijk is (zoveel mogelijk mensen moeten zelf kunnen communiceren met de overheid), gaat het bij digitale inclusie om dat iedereen kan meedoen aan de digitale samenleving. Digitale vaardigheden zijn net zo belangrijk als lezen, schrijven en rekenen. Soms is daarbij extra hulp nodig.

Wat doen we al?

In Vught verzorgen verschillende organisaties cursussen in het gebruik van tablets, is er een aanbod aan basiseducatie (Leerpunt Vught) en biedt de bibliotheek hulp via bv. 'Klik & Tik' in De Petrus. Met het Taalhuis dat in 2019 start, krijgt het tegengaan van laaggeletterdheid en het bevorderen van basisvaardigheden, zoals digitale vaardigheden, een stevige impuls. Tegelijkertijd kan samenwerking met het Taalhuis - door input van deelnemers aan cursussen - bijdragen aan het verder verbeteren van de digitale dienstverlening van de gemeente.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie
2019 t/m 2021	Verdere ontwikkeling Taalhuis	Deelnemende partijen Taalhuis

9. Werken: gelijke kansen op werk; je geaccepteerd voelen op de arbeidsmarkt

De regering, werkgevers en werknemers hebben in het 'Sociaal Akkoord 2013' afspraken gemaakt voor meer werkgelegenheid voor mensen met een arbeidsbeperking (de zogeheten Banenafpraak). Werkgevers in de sector overheid moeten via jaarlijks oplopende stapjes 25.000 extra banen in 2024 realiseren. Werkgevers in de marktsector moeten via jaarlijks oplopende stapjes 100.000 extra banen in 2026 realiseren. Indien de afgesproken aantallen niet worden gehaald, treedt de quotumregeling in werking (= heffing per niet ingevulde arbeidsplaats). Wat betreft beschut werk geldt per gemeente een jaarlijkse doelstelling.

Wat zeggen de bouwstenen?

- Maak het in dienst nemen en houden van mensen met een beperking regulier onderdeel van het gemeentelijk personeelsbeleid.
- Blijf alert op inwoners met een beperking, omdat hun leefsituatie of het activeringsaanbod kan wijzigen.

Wat doen we al?

Gemeente zelf als werkgever: onderdeel van het personeelsbeleid van de gemeente is dat kansen geboden worden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente heeft mensen met een beperking in dienst, maakt voor het schoonhouden van het gemeentekantoor gebruik van de diensten van de Schoonmaakcoöperatie, maakt voor het bezorgen van post gebruik van DepostBode en treft aanpassingen indien nodig.

Uitgangspunt voor beleid en uitvoering is dat ‘werk de beste zorg is’. Wegwijs+ is actief in het begeleiden van mensen met een beperking naar werk. Er is ruimte voor nieuwe aanpakken, zoals de pilot ontwikkelingsgerichte dagbesteding. Jongeren die van school komen zonder startkwalificatie en/of jongeren met een beperking (VSOpro) krijgen ondersteuning van school, het Regionaal Team Leerplicht en/of Wegwijs+ bij het vinden van werk of dagbesteding.

Vanaf 1 februari 2019 werken we met het Adviespunt Social Return.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
Continu	Voldoen aan de banenafpraak	gemeente
2020	Toewerken naar het behalen van het Prestatieladder Socialer Ondernemen-Certificaat.	gemeente
2020	Beleidsplan sociaal werkgeverschap gemeente Vught, met daarin de aspecten die van belang zijn voor mensen met een beperking.	gemeente

10. Leren: gelijke kansen op onderwijs; je geaccepteerd voelen op school

Wat zeggen de bouwstenen?

Uit de quick scan bleek dat er vooral behoefte is aan maatwerk in scholing en opleidingen/trainingen. Ervaringsdeskundigen geven aan zich graag te ontwikkelen, maar belemmeringen te ervaren. Door onvoldoende passend aanbod (of te weinig informatie daarover), of vrees voor problemen met de UWV-uitkering.

Wat doen we al?

De focus ligt beleidsmatig op passend onderwijs en onderwijshuisvesting. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor leerlingenvervoer, volwasseneneducatie, de Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening.

Mensen kunnen bij Wegwijs+ terecht voor informatie, advies en ondersteuning met betrekking tot werk, scholing en uitkering.

Passend onderwijs

Doel is dat alle kinderen toegang hebben tot het onderwijs en een aanbod krijgen dat bij hen past, waarbij ze zoveel mogelijk deelnemen aan het reguliere onderwijs. Indien nodig kunnen er passende fysieke maatregelen worden getroffen en/of (via Wegwijs+) persoonlijke hulp geregeld.

Wat gaan we doen?

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2020	Informatie en advies over opleidingsmogelijkheden (vindbaar, helder, adequaat)	Wegwijs+ i.s.m. relevante (zorg)aanbieders WSD en UWV
2021	Onderzoek naar de vraag van mensen met een licht verstandelijke beperking en laaggeletterden naar opleidingen en trainingen. Zoeken naar een passend aanbod.	Betrokken organisaties als Cello, Taalhuis, WSD

11. Vrije tijd: zo min mogelijk drempels bij sport- en cultuurdeelname, bezoek aan restaurant, winkel, natuur of evenement

Wat doen we al?

Er is op vrije tijdsgebied veel keus in Vught ook voor mensen met een beperking. Zoals de activiteiten van Anders Bezig Zijn, de Rode Rik, Kansplus enz. Op sportgebied is er een divers aanbod. Denk aan running blind, diverse wandelgroepen en het special voetbalteam, de beweegtuinen, beweeglinten, activiteiten bij de wijkpunten, het meer openstellen van de avondvierdaagse en Oliebollenveldloop voor mensen met een beperking. Verder is er het loket Uniek Sporten en vervult Move Vught een zeer actieve rol. We verwachten dat landelijke (Grenzeloos Actief) en provinciale ambities een stimulans zijn om nog meer in te zetten op bewegen en sporten door mensen met een beperking in Vught.

Om te zorgen dat horeca en winkels toegankelijk zijn voor iedereen, hebben Koninklijke Horeca Nederland en het MKB zelf een actieplan opgesteld. Er is contact met de lokale vertegenwoordigers. Op de gemeentesite/bedrijvenloket staat inmiddels een link naar www.mkbtoegankelijk.nl.

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2019/2020	Samen met de horeca en het MKB werken aan toegankelijkheid. Betreft zowel fysieke toegankelijkheid als bejegening. Daarbij aansluiten op hun eigen actieplan.	Gemeente, Koninklijke Horeca Nederland en MKB (meenemen in reguliere overleggen met lokale ondernemers), Toegankelijk Vught
Vanaf 2019	Evenementenvergunningen: zorgen dat toegankelijkheid in de vergunningen zit. Standaard dit onderwerp bespreken met organisatoren van evenementen. Eventueel voorafgaand aan evenement met lokaal testteam (zie bij 'openbare ruimte en gebouwen') ronde maken over het terrein.	Gemeente

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
2020	In het nieuwe subsidieprogramma (met ingang van 2021) de toegankelijkheid voor mensen met een beperking in de algemene voorwaarden opnemen (de norm wordt: voor iedereen toegankelijk, tenzij)	Gemeente
2019	Ontwikkelen en versterken van lokale initiatieven op het gebied van sporten/bewegen voor mensen met een beperking	Sportverenigingen, Samen sterk in de wijk, gemeente

12. Wonen: de mogelijkheid om zelfstandig te kunnen wonen.

De meeste mensen met beperkingen, onder wie ook ouderen, blijven het liefst in hun eigen huis en hun vertrouwde buurt wonen. Hiertoe is het van belang dat zij in een geschikte woning (kunnen) wonen en er nieuwe woonvormen beschikbaar komen. De mate waarin mensen met een beperking zelfstandig kunnen (blijven) wonen is echter afhankelijk van verschillende factoren. Naast de geschiktheid van de woning speelt bijvoorbeeld de benodigde zorg, het sociale netwerk en de aard van de beperkingen een rol.

Op lokaal niveau kan het verschil worden gemaakt om effect voor bewoners met een beperking te realiseren.

Wat doen we al?

Met Woonwijze zijn afspraken gemaakt over het aantal woningen dat geboden wordt aan mensen die uitstromen uit beschermd wonen. Woonwijze onderzoekt verder de mogelijkheden om kwetsbare bewoners gezamenlijk met begeleiding in de wijk te laten wonen. Ook zet Woonwijze in op levensloopbestendige wijken, onder meer in de Zeeheldenbuurt. Huizen van de wijk, zoals de Rode Rik, dragen bij aan sociale samenhang in de buurt, stimuleren het hebben van sociale contacten en deelname aan activiteiten.

Wat gaan we doen

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie
2020/2021	In de nieuwe Woonvisie (start 2020, vaststelling 2021) het onderwerp wonen door mensen met een beperking meenemen.	Gemeente

13. Betrekken ervaringsdeskundigen

Wat zeggen de Bouwstenen?

Betrek mensen met een beperking actief en frequent bij beleid. Ga in gesprek met mensen uit de doelgroepen zelf, bijvoorbeeld met themabijeenkomsten.

Wat doen we al?

Op dit moment hebben we de volgende manieren waarop we mensen raadplegen en betrekken:

- De adviesraad sociaal domein: heeft een formele opdracht om het college over voorstellen, evaluaties en uitvoering van het sociaal beleid te adviseren. Brede samenstelling, niet per se met een beperking. Ervaringsdeskundige input over de Wet maatschappelijke ondersteuning betreft de adviesraad onder andere van het klantpanel Wegwijs+;
- De werkgroep Toegankelijk Vught: geeft praktisch advies op het gebied van openbare ruimte (bij reconstructies en dergelijke) en werkt actief aan bewustwording. Toegankelijk Vught is onderdeel van Ouderen Samen. Aan Toegankelijk Vught nemen hoofdzakelijk mensen met een beperking deel;
- Ad hoc bijeenkomsten, afhankelijk van thema en doelgroep (denk aan bv. het Sportcafé).

Wat gaan we doen?

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie
2019/2020	Verankeren rol Toegankelijk Vught, liaison met de Adviesraad. In de advisering van de adviesraad aandacht voor inclusie en de gevolgen van beleid voor mensen met een beperking. Hierbij ook kijken naar de jongere doelgroep.	Gemeente, Toegankelijk Vught, Adviesraad sociaal domein, cliëntorganisaties partners Samen Sterk in de Wijk.

14. Borging binnen de gemeentelijke organisatie

Wat zeggen de Bouwstenen?

Zoals uit de Quicksan blijkt, is er binnen Vught aandacht voor mensen met een beperking, zowel in beleid als in uitvoering. Wel is die aandacht deels afhankelijk van personen en niet in de processen verankerd.

Wat gebeurt er al?

De aandacht binnen de gemeente is op een aantal plaatsen groot en voor sommige personen een automatisme. Daarmee is er ook een risico: is het voldoende geborgd? En waar kan de bewustwording worden vergroot?

Wanneer	Acties/maatregelen	Wie?
Continu	Vasthouden van de aandacht voor mensen met een beperking in beleid, uitvoering en dienstverlening, onder meer bij de introductie van nieuwe medewerkers.	Gemeente

Tot slot

Door samen te werken met uiteenlopende partijen verwachten we dat in 2021 belangrijke stappen zijn gezet naar een inclusieve samenleving. In dat jaar zullen we met ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties de balans opmaken en bezien wat er verder nodig is.

Overzicht acties Lokale Inclusie Agenda Vught 2019-2021

Bijlage

Onderdeel	Actie	Start
Bewustwording	Aanvullende training medewerkers met veel klantcontacten	2020
	Vasthouden aandacht voor inclusie binnen gemeentelijke organisatie	2019
	Training/workshops extern	2019
	Aansluiten op landelijke aandacht en acties	2019
	Wijkpunten (verder) geschikt maken	2019
	Scholenproject	2020
	Openbare ruimte en gebouwen	Schouwen gemeentelijke gebouwen
Brede aandacht voor toegankelijkheid in Vught		2020
Samenstelling lokaal testteam van ervaringsdeskundigen		2020
Profileren Meldpunt als breed meldpunt		2019
Ontsluiting toegankelijkheidsrichtlijnen voor uitvoerders en aannemers		2019
Onderzoeken fonds kleine toegankelijkheidsmaatregelen		2020
Onderwerp toegankelijkheid opnemen in Omgevingsvisie		2020
Toiletten	Uitvoering stappenplan 'waarkaniknaardewc.nl'	2019
	Melding opengestelde toiletten bij de Hoge Nood-app	2019
	Voorlichting aan/tips voor winkeliers, horeca, verenigingen	2020
Mobiliteit	Stimuleren gebruik reguliere OV	2019
	Onderzoek haalbaarheid Automaatje	2019
	Pilot Jongeren voor elkaar-pas	2019
Communicatie	Workshops Klare taal voor medewerkers	2019
	Informatie over toegankelijkheid voorzieningen en activiteiten standaard meenemen	2019
Digitale toegankelijkheid	Uitvoering project Digitale toegankelijkheid	2019
Digitale inclusie	Verdere ontwikkeling Taalhuis	2019
Werken	Voldoen aan banenafspraken	continu
	Toewerken naar Prestatieladder Socialer Ondernemen Certificaat	2020

<i>Onderdeel</i>	<i>Actie</i>	<i>Start</i>
	Beleidsplan sociaal werkgeverschap gemeente Vught	2020
Leren	Informatie en advies opleidingsmogelijkheden	2020
	Onderzoek opleidingsvraag mensen met een LVB of laaggeletterdheid	2021
Vrije tijd	Met horeca en MKB werken aan toegankelijkheid, aansluiten bij eigen actieplan	2019
	Bij evenementen standaard toegankelijkheid meenemen (vergunning, gesprek, testteam)	2019
	Nieuwe subsidieprogramma: toegankelijkheid in algemene voorwaarden opnemen	2020
	Ontwikkelen en versterken lokale initiatieven sport/bewegen	2019
Wonen	Nieuwe Woonvisie: wonen met een beperking opnemen.	2020
Betrekken ervaringsdeskundigen	Verankeren rol Toegankelijk Vught en in advisering Adviesraad Sociaal Domein	2019
Borging binnen gemeentelijke organisatie	Vasthouden aandacht voor mensen met een beperking in beleid, uitvoering en dienstverlening	2019

